

Kort om investeringsforeninger

Ved at købe investeringsforeningsbeviser bliver du medlem af en investeringsforening, og du går sammen med andre om at investere. Investeringsforeninger er typisk opdelt i afdelinger, hvor hver afdeling har sin egen investeringsstrategi og værdipapirbeholdning. Med et investeringsforeningsbevis ejer du en andel af den enkelte afdelings formue.

Værdien i en afdeling afspejler værdien på de underliggende værdipapirer. Denne værdi er også kendt som indre værdi. Under normale markedsforhold kan man købe og sælge investeringsbeviser til en kurs, der ligger tæt på den indre værdi.

Investeringsforeninger er underlagt EU-lovgivning kaldet UCITS, som er en forkortelse af den engelske betegnelse for kollektiv investering med henblik på investering i værdipapirer (Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities).

Danske investeringsforeninger er underlagt tilsyn af Finanstilsynet.

Investering via investeringsforeninger giver mulighed for at investere efter mange forskellige investeringsstrategier og i forskellige værdipapirer som f.eks.

- Bredt sammensatte porteføljer med både obligationer og aktier
- Aktieporteføljer, der kan være sammensat af globale aktier, aktier i bestemte brancher eller i et specifikt land
- Obligationsporteføljer, der investerer i bestemte obligationstyper, geografiske områder eller lande

Det typiske er, at investeringsforeningerne måler afdelingernes afkast op imod sammenlignelige referenceporteføljer, også kaldet benchmarks.

Der skelnes mellem to former for kapitalforvaltning: Aktivt forvaltede og passivt forvaltede investeringsforeninger:

- Aktivt forvaltede foreninger forsøger at opnå et bedre afkast end benchmarket. Jo mere sammensætningen af investeringerne i foreningerne afviger fra sammensætningen i benchmarket, desto mere aktiv er foreningen. Afkastet i en aktivt forvaltet fond kan afvige fra benchmarket i både positiv og negativ retning.
- Passivt forvaltede foreninger investerer i de værdipapirer, der indgår i benchmarket. Målet er at skabe et afkast, der svarer til indekset. Afkastet vil nogenlunde følge benchmarket før omkostninger. Omkostningerne til forvaltning vil betyde, at afkastet vil være lidt lavere end benchmarkets afkast.

1. Muligheder med investeringsforeninger

En investeringsforening er relevant for dig, der ønsker god spredning i din investering og samtidig ønsker at lade specialister varetage forvaltningen af dine investeringer. Du bør typisk have en længere investeringshorisont ved investering i investeringsforeninger. Foreningens anbefalede investeringshorisont fremgår af dokumentet: Central information, også kaldet PRIIPs KID, som du bl.a. finder på foreningens hjemmeside.

I investeringsforeningen tager specialister sig af markedsovervågning, udvælgelse af og handel med værdipapirer. Det betyder, at du ikke selv behøver stor viden om markederne for at investere via en investeringsforening.

En investeringsforening giver desuden mulighed for, at du selv med få midler kan sprede risikoen på mange forskellige værdipapirer. Dit afkast påvirkes derfor ikke i nær så høj grad af en uheldig udvikling i et enkelt selskab, som hvis du investerede i enkelte aktier og obligationer.

2. Investeringsforeninger - Bæredygtighed

EUs lovgivning (disclosure-forordningen) opstiller krav til en investeringsforening om, hvordan en investeringsforening tager hensyn til bæredygtighed. Du finder oplysninger om den konkrete investeringsforening i foreningens prospekt eller evt. på foreningens hjemmeside.

3. Fordele og ulemper

Fordele	Ulemper
Nem måde at investere på, da specialister plejer investeringerne for dig.	Investeringsforeninger kan alene investere i værdipapirer, der opfylder kravene i UCITS-lovgivningen. Det betyder, at der vil være investeringsmuligheder, som specialisterne ikke kan investere i selvom de vurderer det hensigtsmæssigt.
Du behøver ikke bruge lang tid på dine investeringer eller have stor erfaring for at investere.	Du har ikke selv indflydelse på valget af de enkelte værdipapirer, som afdelingen investerer i.
Da du investerer i fællesskab med mange andre, kan du opnå en spredning af dine investeringer, som ellers normalt kun vil kunne opnås ved investering af meget store formuer.	Investeringsforeninger med stor spredning giver ringere mulighed for at udnytte høje afkast i enkelte aktiver.
Adgang til investeringer på markeder, som en detailinvestor typisk ikke har adgang til.	Det er ikke omkostningsfrit at få plejet sine investeringer.
Investeringsforeninger er underlagt UCITS-lovgivningen, der har stor fokus på investorbeskyttelse. Det betyder bl.a., at der er restriktioner på, hvilke instrumenttyper der må investeres i, krav til spredning af risiko og krav til oplysning af risikoniveau i de enkelte afdelinger.	

4. Afkast

Investeringsforeningernes mål er at skabe et afkast, som er på samme niveau eller højere end en sammenlignelig referenceportefølje (benchmark). Benchmark tager typisk udgangspunkt i internationalt anerkendte indeks. Som eksempler kan nævnes: S&P 500, Euro Stoxx 50, DAX-aktieindekset.

Afkastet fremkommer som summen af afkastene på de enkelte investeringer i afdelingen minus administrations- og handelsomkostninger i afdelingen. Ejer af investeringsforeningen modtager afkastet som udbytte eller i form af kursgevinst/-tab.

Der findes to overordnede typer afdelinger: De udbyttebetalende og de akkumulerende. De to afdelingstyper adskiller sig ved, at udloddende afdelinger kan udbetale et årligt udbytte, mens akkumulerende afdelinger ikke gør dette. Af andre forskelle kan nævnes den skattemæssige behandling.

Udbyttebetalende afdeling

Dit afkast består både af kursudviklingen i afdelingen og af udbytte, som udbetales årligt. Ved en udbyttebetaling sker følgende: Efter en udbytteudbetaling falder kursen på investeringsbeviset, da værdien af porteføljen er faldet med netop den værdi, som der er udbetalt i udbytte.

Akkumulerende afdeling

I akkumulerende afdelinger udbetales der ikke udbytte. I stedet geninvesteres alle de realiserede afkast, som skabes i den underliggende portefølje. Resultatet af investeringerne afspejles således alene i kursudviklingen på investeringsbeviset.

5. Om risikoen

Det er vigtigt at forholde sig til risikoen ved investering i en investeringsforening. Du løber samme markedsrisiko med et investeringsforeningsbevis, som hvis du på egen hånd havde investeret i de samme underliggende værdipapirer. Og ligesom ved investering i enkelte værdipapirer er det principielt muligt at tabe hele det investerede beløb. En investeringsforenings risiko hænger bl.a. sammen med foreningens investeringsstrategi.

I investeringsforeninger findes investeringsstrategier med lav risiko og investeringsstrategier med meget høj risiko.

Bredt sammensatte porteføljer med investeringer i både globale aktier og obligationer indebærer normalt lavere kursudsving (og dermed risi-

ko) end foreninger, der investerer i aktier i et enkelt land eller en enkelt branche.

Investeringsforeninger udgiver et dokument kaldet Central information, også kaldet PRIIPs KID. Ved køb af en investeringsforening tilbydes du at få udleveret dokumentet, som i øvrigt også findes på de respektive investeringsforeningers hjemmesider. I dette dokument kan du finde information om risikoen i den enkelte afdeling samt oplysninger om investeringsstrategi, afkast, omkostninger m.m. I dokumentet oplyses en risikoindikator mellem 1 og 7, hvor 7 er den højeste risiko. Risikoindikatoren inkluderer kreditrisiko-dimensionen samt risikoen for tab på investeringen på grund af bevægelser i markedet. Dokumentet viser også bud på afkastudviklinger ud fra forskellige resultatscenarier. Risikoindikatoren gør det muligt at sammenligne risici mellem de forskellige investeringsmuligheder.

Risici kan opdeles i forskellige former for risici:

- **Investeringsstrategi:** Aktivt forvaltede foreninger afviger fra deres benchmark i forsøget på at skabe et bedre afkast end benchmark. Mødsætningen hertil er passivt forvaltede foreninger, som følger et benchmark.

Investering i en benchmark portefølje indebærer en risiko, der afhænger af, hvad benchmark-porteføljen indeholder. Passiv forvaltning sker ofte ved at investere i en portefølje, der stort set følger benchmark-udviklingen. Risikoen ved passiv forvaltning er, at afkastene afviger fra benchmark-afkastet, som man kalder tracking error.

Aktiv forvaltning med afvigelse fra benchmark indebærer en højere risiko for afkastudsving end passiv forvaltning.

- **Markedsrisiko:** Risikoen for at et eller flere værdipapirer i foreningen falder eller stiger i kurs, med det resultat at investeringsforeningen falder eller stiger i kurs.
- **Kreditrisiko:** Risikoen for at en udsteder af et værdipapir (f.eks. obligation) ikke kan betale renter eller tilbagebetale restgælden.
- **Valutakursrisiko:** Risikoen for at tabe ved valutakursfald. Investerer en investeringsforening, udstedt i danske kroner, f.eks. i en amerikansk aktie, og dollarkursen falder, så vil værdien af investeringen i aktien falde målt i danske kroner. Omvendt vil en valutakursstigning kunne medføre en gevinst.
- **Risikospredning:** Investeringsforeninger er underlagt krav om at sprede investeringerne på flere værdipapirer/udstedere.
 - I en aktieafdeling skal der eksempelvis investeres i min. 20 forskellige aktier. Spredningen på flere aktier reducerer risikoen. Går f.eks. én aktie konkurs, udgør tabet en mindre andel af afdelingens investering, fordi aktien kun udgør en mindre andel af porteføljen. Effekten af spredningen påvirkes også af, om alle aktier er investeret i en bestemt branche eller land, i forhold til investering i en bred global aktieportefølje. Hvis alle IT-aktier falder i kurs, og man investerer i en afdeling, der alene investerer i IT-aktier, er risikoen for tab højere sammenlignet med en investering i en bred global aktieportefølje.
 - I en obligationsafdeling er der andre krav om spredning af risikoen ved investering i værdipapirer, udstedt af forskellige udstedere.
- **Likviditetsrisiko:** Risikoen for at man ikke kan sælge et værdipapir, når man ønsker det. Risikoen ved investeringen øges, hvis investeringsforeningen ikke kan sælge et eller flere værdipapirer i en afdeling. I særlige tilfælde kan værdipapirmarkeder blive suspenderet i kortere eller længere perioder, f.eks. ved politisk uro. Dette kan påvirke investeringsforeningens muligheder for at handle, og dermed også din mulighed for at købe eller sælge et investeringsbevis.

- **Bæredygtighedsrisici:** Ved en bæredygtighedsrisiko forstås en miljømæssig, social eller ledelsesmæssig begivenhed eller omstændighed, som, hvis den indtræffer, kunne have faktisk eller potentiel væsentlig negativ indvirkning på værdien af en investering.

Miljøkatastrofer som påvirker virksomheders ageren, regulatoriske krav til virksomheder, som ikke udviser bæredygtig adfærd, virksomheders brud på arbejdstagerrettigheder og ledelsesmæssige svigt er eksempler på begivenheder eller omstændigheder, som potentielt kan have en negativ indflydelse på værdien af en aktie og dermed på en investeringsforenings værdi.

Bæredygtighedsrisiciene vil være størst i afdelinger baseret på udstedelser fra selskaber og mindst i fonde baseret på udstedelser fra stater. Afdelinger baseret på udstedelser fra Emerging Markets vurderes at have højere bæredygtighedsrisici end udstedelser fra de modne markeder.

UCITS-reglerne rummer en række bestemmelser med henblik på at begrænse f.eks. kreditrisikoen, sikre investeringsmæssig spredning og omsættelighed men det betyder ikke, at der ikke er risiko.

6. Værd at vide, før du handler

Skat

Vi yder overordnet rådgivning om skat. Skattereglerne er forskellige, alt afhængig af om du handler som privatperson, som personlig virksomhed, som selskab eller for pensionsmidler. Såfremt du ønsker at få overblik over skattereglernes konkrete betydning for dig, anbefaler vi, at du søger rådgivning ved en revisor.

Omkostninger

Du oplyses om omkostningerne, før du investerer i en investeringsforening. Omkostningerne opdeles i hhv. serviceomkostninger, formidlingsprovision og produktomkostninger:

- **Serviceomkostninger** er de omkostninger, du betaler til banken for gennemførelse af handlen. Eksempelvis beregnes omkostninger ved køb og salg af investeringsforeningsbeviser (kurtage). Kurtage beregnes som en procentsats af kursværdien og fremgår af handelsnotaen (fondsnotaen). Herudover er der omkostninger i forbindelse med opbevaring i dit depot, som betales særskilt. Se de aktuelle omkostninger på bankens hjemmeside.
- **Formidlingsprovision:** Investerer du i en investeringsforening, som banken har indgået en samarbejdsaftale med, oplyses du om størrelsen af den formidlingsprovision, banken måtte modtage på grund af din investering i investeringsforeningen.
- **Produktomkostninger** betales af ejerne af afdelingen, der investeres i, og fratrækkes i afdelingens indre værdi. Produktomkostninger består af foreningens handelsomkostninger og administrationsomkostninger. Investeres i en afdeling, hvor banken modtager formidlingsprovision, fratrækkes denne formidlingsprovision i produktomkostningerne, idet provisionen vises særskilt som formidlingsprovision. Ved køb og salg af investeringsbeviser betales omkostninger i forbindelse med ind- og udtrædelse.

Omkostningerne kan variere over tid. De konkrete produktomkostninger fremgår af foreningens hjemmeside eller prospektet for investeringsforeningen.

Anbefaling

Vi anbefaler, at du kontakter din rådgiver, hvis du er i tvivl om noget, der er beskrevet ovenfor, eller hvis du vil have noget uddybet.